

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nax. Angenfeld & Emeric Lesnor,
Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich,
în Budapesta: la A. V. Goldberger,
Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare.— Publicări mai dese după tarifa și învoială.— RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone.— Un exemplar 10 bani.— Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 138.

Brașov, Vineri 22 Iunie (5 Iulie).

1901.

Uneltiri panslaviste?

Se vede, că se apropie alegerile dietale, căci érași au început foile unguresc să publice stereotipele lor comunicate despre pretensele agitațiuni ostile statului și națiunii maghiare. De astă dată se tractează de așa dișele uneltiri panslaviste printre Slovaci și Ruteni.

După scirile aduse de amintitele foi, cari sciri pörta marca oficiosității, Slovacii din comit. Șaroș sunt asediați de gendarmi, și se cercetază cu mare zel contra unor presupuse uneltiri panslaviste, de care s'ar fi făcut culpabil Slovacii reîntorși din America. Acești emigrați reîntorși în patria lor sunt învinuiți a fi adus cu sine din America gazete și broșuri slovace ațitătoare și li-se i-a în nume de rău, că din dolarii americani, ce și i-au agonisit prin munca lor, mai contribuie câte ceva și pentru scopuri culturale naționale slovace. În scirea cea mai nouă e vorba mai ales de doi frați, la cari, se dice, s'ar fi aflat și s'ar fi confiscat multe foi volante de acele agitătoare, ba se se fi găsit la ei și un număr ore-care de „cocarde rusesci”, ce le-ar purta la ocaziuni festive.

Se scie foarte bine din esperianță, ce vrea să dice în țera unгурescă faimele de felul acesta și câtă credință li-se pöte da. De aceea nu le vom mai cumpăni verosimilitatea, ci ne mărginim a mai adauge după același isvor, că de present se fac perchisițiuni în toate satele slovace pentru a da de urma „conjurației”. Caracteristic pentru chipul cum vor șovinistii să adune material de acușare contra Slovacilor este, că în legătură cu faimele de mai sus ei vorbesc de-o fôie slovacă, ce apare în Viena și care ar ațita cu fanaticism pe Slovaci și Ruteni în contra Ungariei și mai spun, că multe exemplare din această fôie ar merge în America. Cine pöte însă împiedeca această? Este ridicul a acusa

pe Slovacii din țera de uneltiri panslaviste, fiind-că în Viena apare o fôie slovacă, care se trimite și în America și care scrie pöte nu tocmai pe placul șovinistilor unguři. Dér, cum dișeram, alegerile dietale se apropie tot mai mult și Slovacii vor vedé cum vor eși la cale cu activitatea ce vor se-o inaugureze, când de pe acum gendarmii le asediază satele.

E vorba însă și de Ruteni, căci și aceștia, cu toate atestatele de bună purtare patriotică, ce le-au primit în diferite rânduri, și cu totă acțiunea de ajutorare din partea statului, ce li-s'a pus în vedere, sunt și ei acușati de uneltiri panslaviste.

Casul, pe care se basază pentru moment acușările de mai sus, e foarte semnificativ pentru stările anormale de ađi. Scim, că într'un protopopiat al diecesei rutene gr. cat. din Eperieș s'a fost luat decisiunea de a se purta la toate adunările preoțesci procesele verbale de aici încolo în limba rutenă. Se dicea, că acesta s'a întâmplat cu consimțământul tacit al episcopului. După-ce limba rutenă e limbă bisericăscă, nu era nimic surprinzător în acea hotărâre, din contră trebuia să surprindă, că ea s'a luat numai acuma și nu din capul locului. Cu toate acestea șovinistii au strigat ca din gura șerpelui când au audıt de inovațiunea plănuită.

Abia au trecut câte-va dișe și étă-i că publică acum cu satisfacțiune nespusă din parte competentă, că în adevăr s'a făcut acea încercare de a introduce érași limba rutenă în adunările preoțesci, dér episcopul n'a scuit nimic de ea, căci nimeni n'a apelat în contră. Aflând însă acum despre acest lucru, episcopul va face cercetare și va opri necondiționat de a se folosi la procesele verbale limba rutenă.

Comunicatul oficios, care descopere aceste, se plânge amar, că tocmai episcopul Valyi, despre care e

vorba, e suspiciionat de panslavism, când bine este scuit, cine a fost și cine este acest arhieru rutean. Și acum urméză constatarea meritelor lui „patriotice”. Mai întâiu episcopul Valyi a fost acela, care a condus peregrinajul așa dișilor greco-catolici de limba maghiară la Roma spre a stărui acolo pentru introducerea liturgiei maghiare; mai departe acest episcop este, care susține cu o subvenția însemnată anuală o preparandiă unгурescă pentru a da școlilor rutene învățători unguři.

Dér ajunge atât. Nu-i vom enumera totă isprăvile, cari l'au făcut așa de agreeat la șovinistii maghiari. Este însă cazul acesta o dovadă viuă despre înriurirea pernicioasă, ce o are în genere asupra Maghiarilor detestabilul renegatism, cum se presentă el în conducerea diecesei dela Eperieș.

Asemeni aparițiuni triste încuragiază numai pe guvernanți în direcțiunea fatală a politicei lor de maghiarisare violentă, fără de a-le folosi în fond nimic. Strică cauzei generale, dér le strică mai mult lor, fiind-că-i amăgesce a crede, că merg înainte cucerind, și că cu timpul vor puté cuceri totul cu ideile lor bune, pe când în realitate se espun tot mai mult și provöcă prin procederea lor vehementă numai reacțiune.

Deja cazul petrecut în amintitul protopiat rutén dovedesce, că începe a se produce și la Ruteni acea reacțiune, care de sigur nu se va opri la porunca vlădicului lor.

Ungaria și România. Pe „Alkotmány”, organul partidei populare, îl soiam dișar mai cumpătat și mai puțin îmbibat de veninul descreeraturii șovinism; îl soiam fôie mai cu măsură în vorbe și mai alegătoare în terminii când face politică „inaltă”, séu când apreciează situațiuni și mișcări internaționale. Ne mirăm deci, că de-odată întălmim într'un articol de fond al acestei foi nisce închipuri bolnave, nisce escursiuni politice scriutate, cari te fac ori se

ridi, ori se-o compătimesc. Etă anume, ce scrie în articolul său intitulat „Mișcări esterne”, dela 3 Iulie:

...„O telegramă laconică anunță, că Regele român nu va fi de față la manevrele armatei maghiare; dimpotrivă ministrul român derșboiș se va duce la manevrele armatei rusesce... Dēcă vrem să căutăm cauza și esplicarea adevărată pentru acest fapt, în primul rând trebuie să privim la mișcarea naționalităților din Ungaria. Sörtea Austriei, ce se pöte prevedé, a deșteptat în capetele maghiare îngrijate și cugetătoare gândul, că după Austria va urma Ungaria. Acesta icönă de pe acum zugrăvită și-a întipărit-o România și ea nisuesce ađi cu ori-ce preț, să apere interesele Românilor la descompunerea Ungariei, cu alte cuvinte să-și realizeze visul său ideal: ruperea teritoriului maghiar până la Tisa. Deöre-ce însă speranțele aceste gândescö a și-le realiza sub scutul Rusiei, ea (România) nu negligează nici o ocaziune de a nu-și manifesta omagiile față de Rusia și în același timp de a nu defaima cumplit Ungaria. Dēcă România o face cu drept și cinstit, e altă întrebare; dér cumcă o face cuminte și cumcă față cu acțiunea acesta a României, în ce privescce politica esternă, Ungaria e scurt vădător, este sigur. Ne putem aștepta ca la ceva sigur, că la proximale manevre rusesce Țarul Rusiei, séu reprezentantul lui, va schimba stringeri de mână caldă cu reprezentantul Regelui român. Credem, că acest lucru nu pöte să ne fiă indiferent nouș Maghiarilor...”

Nu cumva „Alkotmány”, care a luat pe Ugron sub protecțiunea sa, e gelos de concurența, ce ar puté-o face politicei de alianță a acestuia reprezentantul Regelui român? N'aibă temere. Alianțele nu se încheie la manevre, și România, cuminte cum e, nu vrea să — bată nici pe Nemți, nici pe Ruși, ci se mulțumescce a susține cele mai bune raporturi cu toate puterile și cu toate popörele, ce-o încunjură ér Maghiarii ar puté învăța numai dela ea și să nu mai fiă așa de scurt vădător pentru adevăratele interese ale Ungariei în raporturile lor cu națiunile dinăuntru și dinafară.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Divorțul unei împărătese.

— Fine. —

În sala tronului Tuilleriilor se adună cei invitați, spre a fi conduși de aici în apartamentele interioare ale Majestăților. Încă odată s'a aședat celei ce avea să se despărțescă, tronul lângă acela al împăratului. Ultima öră îi aduce omagii strălucite curte, desfășurând totă pompa. O tragediă, fără înđoială, dér ea se petrece în inima sörmanei femei, care acum este înöă stăpăna casei și peste o jumătate de öră va fi o străină.

Jur împrejur tăcere adöncă. Împăratul ia cuvântul, spre a face cunoscută voința sa celor întruniți: „Imperial, dice el, are lipsă de liniște, de aceea dinastiei îi trebuie un moștenitor”. Durerea îi înöcă vocea, ochii săi sunt udați de lacrimi și lacrimile, în care se scaldă fiă-care cuvânt al său, pot fi veritabile. La Ioscfina ele sunt de astă-

dată, desigur, veritabile. Ea trebuia să vorbească după împăratul, și i-s'a aședat din oficiu un text, pe care însă ea l'a străformat cu totul în sensul ei, cum făcea întödeauna, când avea să vorbească în public. Ea nemerea tot-döuna în asemenea casuri cuiul în cap, nu comitea nici-odată o greșelă de tact, și era condusă de instinctul ei femeesc mai sigur, decât alții de esperiența lor matură politică. Deja această inaltă și adeseori dovedită dibăciă ca damă din lumea mare, ar trebui să o apere de suspiciunea, ca și când n'ar fi fost decât o cocheta neînsemnată, care nu se gândea, decât la toaleta ei. De astă-dată, ce-i drept, o părăsira puterile. Indată după primele cuvinte, ea cădă înfrântă de durere și unul din demnitarii curții a trebuit să continue ca cetirea alocuțiunei ei.

Acestă alocuțiune este un cap de operă de demnitate și de sentiment: Împărătesă se duce, pentru-că vede, că această este spre binele Franciei.... Este hotărârea ei luată de bună voie.. Fiind-că iubescce pe soțul ei, ea s'a învoit a se divorța, și

aduce această jertfă, cea mai mare ce a adus-o vre odată iubirea unei soții. — Împăratul este adönc emoționat...

În dișia următoare, după ceremonia curții, care s'ar puté numi festivitatea divorțării, s'a ținut ședința Senatului, în care căsătoria a fost legal desființată, și acum putea să cadă cortina, deöcă nu ar fi urmat un mic epilog. Plin de supărări de nimic, împunsături de ace după lovitura cea mare a sorții, fețele suridătoare ale curtenilor, cari deja se uitau împrejur după viitörea stăpănuă, devotamentul credincioșilor de ordină, ce începea cu încetul să se întörcă dela fosta stăpănuă, totă miseria lingăilor dela curte lipsiți de caracter.

Cea mai durerösă a fost mutarea din Tuillerii, pe care a trebuit să le părăsescă, ca se facă loc unei alteia. Pe când Ioscfina trece ultima öră prin salönele ei plângend și luându-și adio dela locașul fericirei sale pierdute, o cuprinde o fiorösă amintire din tinerețe. Se vede transpusă în timpul terörei revoluțiunii, se vede érași în temnița, unde trebuia să se aștepte în fiă-care moment

să sosescă căruța (oharrette), care avea să o tirască la locul de perzarea ghilotinei. Și când i-se anunță, că acum toate sunt pregătite spre plecare și că căruța așteptă, ea strigă fără de voie „La charrette”!

Din norocire nu fú condusă la mörte în dișia aceea rece, ploiosă din Decömvrie, când trebui să părăsescă Tuilleriile pentru tot-döuna; ea fú dusă numai la Malmaison, locul ei de esiliu splendid împodobit.

Împăratul se gândea la o grandiosă compensațiune pentru ea. El voia să o facă principesă domnitöre, să-i dea Roma cu o listă civilă de cincö milioane, voia să croiescă anume în apropierea Vienei un principat pentru ea, cu orașul Raab ca capitală. Dér ce-i era ei Roma, ce Raabul? În Paris voia ea să rămănuă, și fără tron și fără corönă, oi! cel puțin în apropierea Parisului. Astfel i-s'a dat până una alta Malmaisonul, castelul ei magic, la care puteai să ajungi din capitală, mergend în preumblare. Titlul de Majestate l'a păstrat și a căpătat pe lângă el o listă civilă anuală de 3 milioane franci, o cifră, care pare cu

Afacerea Ugron Rimler nu s'a sfârșit cu declarațiile lui Ugron în și afară de parlament. *Rimler* n'o lasă să adormă și cercă cu tot prețul să se continue — scandalul. Așa, el a adresat lui „*Budapester Tagblatt*” o scrisoare datată Zürich, 29 Iunie, și încă din salonul de mâncare al gării, în care după-ace spune, că patriotismul l'a învâțat dela Petöfi, dize: „Ugron este înaintea mea o enigmă psihologică. Politicesce e de stil mare, chemat de a juca un rol însemnat în istoria țării. Ca om, Ugron e de neînțeles. El a compromis cauza noastră. Și ce misiune mare îl așteptă! Ar fi putut răspunde simplu: „Publicarea broșurei d-tale nu-mi convine, ce e drept, d'er s'a întemplat. Mă identifice însă cu cuprinsul și chiar și acum — fără Francesi, decât trebuie — vom ține în mâinile noastre stindardul franco-rusofil antigerman”. Acosta ar fi fost demn pentru Ugron și talentul său politic... *Quid nunc?* Ugron și Rimler nu încap unui lângă alții. Astfel d'er un duel cu pistolul în condițiile cele mai grave să ne dea nouă dreptul, de a pute ațărna la testamentul nostru politic acest codicil: „*Tout perdu, sauf l'honneur*” („Afară de onoare, am pierdut totul”) — Ce va mai urma, vom vedé.

Căpitan de poliție suspendat pe cale diplomatică. Cetitorii noștri cunosc cazul întâmplat d'unăci la o nuntă sârbescă din Panciova, la care au participat și câțiva supuși sârbi. Aceștia purtau la piept niște buchete cu panglică în colorile sârbesci. Polițiștii din Panciova au smuls, la ordinul căpitanului de poliție, acele buchete de pe pieptul celor ce le purtau. Incidentul nu s'a încheiat însă cu atâta. Supușii sârbi l'au anunțat guvernului sârbesc, care la rândul său a cerut satisfacția pe calea agenției austro-ungare din Belgrad. Plângerea a avut efect, căci, după cum spun foile sârbesci, căpitanul de poliție *Lestyanszky* din Panciova a fost suspendat din post, și s'a pus în vedere, că vor fi pedepsiți și ceilalți polițiști, cari au avut parte la acest incident.

Francesii și Cehii.

Am arătat în numărul de ieri primirea entusiastă, ce li-s'a făcut în Praga oșpeților franceși, cari s'au dus să participe la festivitățile socoliștilor din Boemia. Francesii au ținut să se revanșeze. Au aranjat și ei un banchet în onoarea Cehilor, la care au invitat, — afară de reprezentanții comunali, — pe mai mulți bărbați politici cehi distinși. Intre aceștia au fost *Rieger* și *Herold*.

În decursul mesei președintele consiliului comunal din Paris *Dauffet* a ținut un toast în onoarea Cehilor. Din partea Cehilor răspuns *Rieger* printr'un discours important, ținut în limba franceză. El dize, între altele, că Francesii sunt iubiți de toate po-

porele pentru umanitatea lor. Despre *Germani* dize, că ei pot fi mari pe terenul științelor și al purtării războielor, ei însă n'au știut nici-odată să câștige iubirea popoarelor. — *Herold* a sărbătorit progresul Francesilor și a dize, că tot-deună Franția a stat în fruntea civilizației și va sta și în viitor. — Fostul primar *Podlipni* a accentuat în toastul său, că numai trei orașe sunt, unde se cultivă iubirea națională: *Parisul, Moscova și Praga*.

La finea banchetului președintele consiliului comunal din Paris a dat primarului Pragei *Srb* și fostului primar *Podlipni* medalia de aur a orașului Paris, scriitorului ceh *Vrchlicky* medalia de argint și unui colaborator dela „*Narodni Listy*” medalia de bronz.

O telegramă din Praga mai anunță: Francesii au încununat bustul lui *Palacki* din casa-Palacki, în care locuiesc acum *Rieger*; ei au mai pus cununii pe statuetele lui *Jungmann* și *Carol IV*. Tote cununile poartă tricolorul frances. Pe panglicele dela cununa depusă la statua lui *Carol IV* se citesc în limba franceză cuvintele: „*Părintelui patriei, regelui boem Carol IV — orașul Paris*”.

Oșpeții franceși au plecat alaltă-eri din Praga. La despărțire *Dossé* a strigat în limba cehă: „*Trăescă Praga, oraș liber regesc! La revedere!*” În gară secretarul comunal *Jerzabek* a adresat Francesilor o vorbire de adio, la care a răspuns *Dossé* dizecând, că Cehii pot conta tot-deună pe iubirea Francesilor. Publica a cântat „*Marseillaise*” și a strigat: „*Trăescă alianța franceso-cehă! Trăescă republica francesă! Trăescă cultura francesă*”.

Congrese de profesori și dascăli.

Alaltă-eri s'a deschis în Budapesta congresul Reuniunii profesorilor dela școlile medii de stat, congresul Reuniunii dascălilor jidani, și în Delta congresul Reuniunii dascălilor maghiari din părțile sudice ale țării.

La congresul din Budapesta sunt reprezentati profesorii dela gimnaziile de stat din: Brașov, Bichș, Budapesta, Dobrișin, Beregsas, Ezer, Jaurin, Fiume, Gyöngyös, Mișcolț, Rozsnyo, Seghedin, Papa, Panciova, Sarvaș, Senteș, Șemniș, Alba-regală, Șopron, Măcău, Neoplanta, Ungvar etc. Ministeriul de culte și instrucțiune publică e reprezentat prin consilierul de secție *Boncz*.

În congresele acestea se discută afaceri școlare, gravamene de ale profesorilor și dascălilor maghiari și tot ce încap în cadrul instrucțiunii ungurești: răspândirea culturii maghiare: — *maghiarisarea*.

În prima ședință a congresului profesorilor deschisă alaltă-eri în Budapesta a ținut *Emil Rombauer* (Brașov) o conferință despre „supravegherea și conducerea școlilor medii”. El a vorbit despre

mult mai neînsemnată, decât ținem seamă, că ea, după voința împăratului, avea să trăiească pe piciorul obișnuit, că Napoleon însuși i-a prescriș o curte de tot strălucită, care ocupa 150—170 persoane. Două curți în Paris, pentru acosta și marele oraș era prea mic, și după-ace mai târziu intră în adevăr o nouă împărătesă în Tuilleries, Iosefina a trebuit să se depărteze cu mai multe poște spre apus, la castelul Navare, cunoscut din scrierile d-nei Remusat.

Împărătesa divorțată a întreprins și câte-va călătorii, tot-deună se întorse erăși la iubitul ei Malmaison. De aici a ajuns ea să vadă căderea împărăției, aici a murit ea, după cădere, în timpul primei invazii (1814), abia de 51 de ani.

Asupra întregului timp după divorțare *Masson* scie să istoricescă multe lucruri noi și interesante în volumul al 3-lea. La încheiere el mai ia odată la răfuială pe accusata lui. Afirmă, că ea a urmat numai unei singure impulsii a cunoscut numai un singur scop al vieții sale: „de a plăcea!” Ea ovia să placă, tot-deună și pretutidenea, și

fiă-cărnia voia să-i placă. Cuvântul era lozincă ei, parola în lupta ei pentru existență. Se admitem acosta, d'er cochetăria ei singură este o armă timpită, ea produce mai ou s'ă contrariul efectului intenționat. Iosefina n'a voit numai să placă, ea a și plăcut, și chiar autorul, severul ei judecător, vorbește de puterea fermecătoare, ce o avea ea față cu toți. Ea n'a fost o natură energică, ea a lăsat numai să fie purtată pe aripile norocului la sora. Norocul prinse cu vârful degetelor o buclă a părului ei și trase gingașa sarcină în sus cu mâna sa ușoră. Atunci se întâmplă minunea. Se dovede, că după-ace norocul a scăpat-o din mână, ea a știut să sbore. O altă ar fi căzut ca vai de ea în adâncime, ea însă plutea în înălțimile atmosferei ca și în elementul ei, înaripată cu grația, cu bunătaea inimii și c'un farmec natural, cărnia nimeni nu putea să-i reziste. A fost, cum am mai dize, una din acele femei, cari sunt iubite pentru-că se prezintă într'o amabilitate nesilită, și cari pentru a învinge, nu trebuie decât numai să se arate.

cercul de influență a directorului și dize, că pe baza unei experiențe de 16 ani, ce și-a câștigat-o într'un ținut locuit de naționalități, poate să spună clar, ce se așteptă dela un director. După acosta încap *Rombauer* să facă politica. De vom privi, d'ese, pe charta etnografică (de naționalitate) a țării, vedem, că *capitala Budapesta este numai un punct mic*, ai cărei locuitori nici ideea n'au, ce teritorii uriașe sunt în Ungaria, cari nu sunt cucerite încă. Numai școlă mediă le va pute cucerii pentru *Maghiari*, decât conducerea școlilor va fi pusă în mâna omenilor bravi...

Rombauer a vorbit adică *pro domo*.

Mai interesantă a fost ședința Reuniunii dascălilor jidovi, prezidată de jupânul *Kornfeld Gyula*. După vorbirea de deschidere directorul din Baja, jupân și el, *Erdős Jakab* a ținut o conferință despre „*problemele profesionale și naționale (!) ale școlii jidovesci maghiare*”. El schiță oglinda „școlii ideale” și în chip destul de jidovesc a afirmat, că „școlă jidovescă maghiară de deci de ani este bastionul de apărare al maghiarimii”. A mai spus dumnia lui, că „interesul de viață al jidovimei ungurești este: să fiă *Maghiari*, d'er să rămână *Jidovi*”.

Nu-i vorbă, minunați „*patrioți*!”

Notăm, că Reuniunea acosta jidovescă are un fond de 150,000 corone, încassază anual 40,000 corone, are 550 membrii. *Jidaniul Lövy Moritz* a dăruit 100,000 corone pentru traducerea bibliei.

Guvernamentalul „*Budapesti Hirnap*” le face *Jidovilor* complimentul, că ați în toate școlile lor se propune cu succes unguresce și nu există dascăl jidov, care n'ar să se vorbească perfect unguresc.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iunie v.

Monarcul la Ischl. Din Viena se anunță, că Majestatea Sa monarcul a sosit alaltă-eri la *Ischl*, unde va petrece mai mult timp.

Adunare comitatensă. Pe ziua de 6 Iulie st. n. la 11 ore a. m. este conchiamată în casa sfatului din loc o adunare generală estra-ordinară a comitatului Brașov.

Esamen practic la Internatul Reuniunii. Duminecă, în 24 l. c. la 3 ore p. m. se va ține în localitățile Internatului Reuniunii femeilor române din loc esamenul practic (menagiū, croit etc.) cu elevele din Internat.

Consulat austro-ungar în Mexico. Fôia oficială a publicat mai multe numiri în corpul diplomatic al monarchiei noastre. Intre acestea mai de importanță e numirea noului consul general la Mexico. Se scie, că dela sfârșitul tragic al împăratului *Maximilian*, Austro-Ungaria intrerupsese cu Mexico ori-ce legatură diplomatică. Nu de mult însă Mexico a ridicat o capelă în memoria omoriturii împărat *Maximilian*, prin ceea-ce raporturile s'au schimbat. Drept răspuns la acosta, ministerul comun de externe al monarchiei a reîncept legaturile prin aceea, că a instituit în Mexico oficiu pentru consulat, în care a fost numit ca ministru plenipotențiar al monarchiei contele *Gilbert Hohenwart*, până acum consul general la Tanager, pe care Majestatea Sa l'a decorat cu marea cruce a ordinului „*Francisc Ferdinand*”.

Bülow la Petersburg. Fôia rusescă „*Novoie Vremia*” anunță, că cancelarul german contele *Bülow* va sosi pe la finea lui Iulie în Petersburg. Tot-atunci se vor deschide tratările cu guvernul rusesc pentru încheierea unei convenții comerciale.

Triumful socialiștilor în Viena. În cercul electoral din suburbiul Favoriten s'a făcut alaltă-eri alegere suplimentară de deputat provincial. Social-democrații au reușit să scotă deputat pe candidatul lor *Victor Adler*, care a avut o majoritate de 173 voturi. El a primit cu totul 4298 voturi față de adversarul său creștinul-social *Rissaweg*, care a primit numai 4125 voturi.

Telefon între Budapesta și Praga. Intre ministerele de comerț austriac și ungar se tratăză cestiunea înființării unei linii telefonice directe între Budapesta și Praga. Se dize, că acosta linia telefonică, care are o mare însemnatate comercială, în scurt timp se va și construi.

Ciuma în Constantinopol. Esamenul bacteriologic a dovedit, că bolnavul din Galata a fost atins de ciumă.

Marele duce Alexandru Mihailovici în Bulgaria. Sobrania bulgară a votat un credit de 100.000 lei pentru primirea marelui duce Alexandru Mihailovici. Cercul șgomotul, că guvernul bulgar ar fi rugat telegrafic pe Țar să dea voie marelui duce să viziteze Sofia.

Curții și Armenii. După ultimele rapôrte, ciocnirile dintre Curți și Armenii *Sandjacul Morch* au luat proporțiuni amenințătoare. Chiar la *Morch* Curții au pricinuit de curând o panică generală. Turcii și Curții armați cutreeră orașul, 14 Armeni au fost uciși de Curți. Comunicația între *Morch* și mai multe sate vecine este întreruptă. Satul *Moguuk* este cel mai persecutat de Curți și acusă pe Armeni de-a fi ucis pe notabilul serif. 1500 Armeni au fost arestați, număröse sate de Armeni au fost prădate de Curți.

Gendarm atacat de lupi. Un gendarm rural din secția *Plăinesci* (România), pe când trecea în patrulare, noptea prin pădure a fost întâmpinat de-o haită de lupi. Lupta a fost îngrozitoare. În cele din urmă gendarmul mântuind cartușele a aruncat carabina și punând mâna pe sabiă, după o luptă înverșunată de mai un ceas, a isbutit să scape cu viață dimpreună cu calul său.

Preot înjunghiat. Se telegrafază autorităților române, că pe teritoriul cotunei *Rădeni*, nu departe de granița Bucovinei, a fost găsit într'un lan de grâu asasinat un preot, după înfățișare în vârstă de 25—30 ani. Se constată, că nenorocitul preot a fost asasinat prin înjunghiere, deore-ce prezentă 2 răni adânci în piept și una în coastă dreaptă. După îmbrăcăminte preotul e dintr'un sat din Bucovina. Până în prezent însă, nu i s'a putut stabili identitatea.

„Mana viilor.” În urma ploilor imbelșugate, ce au căzut în restimpul acestei luni, a reapărut în Moldova „mana viilor” (peronospora vitica), care în anul 1897 a nimicit pentru doi ani recolta viilor din întreaga țară. În anul acesta reapărând, amenință viile cu același desatru. Ca mijloc de combatere se recomandă stropitul viilor cu un amestec de 2 kg. piatră vântă, 2 kg. var ne-tins la 100 litri apă.

Bancnotele de 5 florini vor mai rămâne în curs numai până la 1 Septembrie n. c., când apoi succesiv se vor retrage din curs. Cassele statului vor primi aceste bancnote în valoarea lor până la 1 Decembrie 1901, er după acest termen ele își vor pierde valoarea.

Petrecere de vară se va arangia în hotelul „Fațanul de aur” din Mociu la 21 Iulie st. n. 1901, cu ocaziunea adunării generale a desp. XV (Mociu) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.” Venitul curat este destinat jurnetate în favorul edificării bisericii române din Mociu, er jumătate în favorul despărțământului. Pentru comitet: *Ioan Moldovan*, președinte; *Ioan Dan*, v.-președinte; *Basilii Șuteu*, notar; *Simeon Ciuca*, controlor; *Ioan Bozac*, cassar. Prețul de intrare: de persoană 2 cor.; de familie 4 cor. Inceputul la 7 ore sêra. Suprasolvirile și ofertele marinimöse se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică.

Jurământul more-judaico. Cetim în „*Evenimentul*” din Iași: Dilele acestea cunoscutul și marele bogătaș d-l *Mochi Fischer* din *Dorohoiu* va depune jurământul „more-judaico” la sinagoga cea mare, — jurământ, ce i-a fost conferit de justiția într'un interesant proces.

Ori decâte-ori se confere jurământul vre-unui bogătaș israelit, acosta cestiune se înfățișază pentru Evrei, ca o actualitate

palpitantă, devenind obiectul unei vii discuțiuni în localitate.

Jurământul more-judaico e alcătuit din o serie de subtile și întortocheate formalități pe care trebuie să le îndeplinești cu multă luare aminte și strictețe, pentru-că la cea mai mică scăpare din vedere, jurământul e considerat de rabin ca nul; așa că ești silit să-l reînțepi d'a capo.

În primul rând, israelitul propus pentru a depune jurământul, trebuie să se ducă la feredeu, unde e dator să iee o baie rece, cufundându-se de trei-ori.

Nici o scusă nu încap, nici un certificat medical nu scutesce, și acel ce păstrează jurământul, e dator să facă aceste băi, chiar dacă ar fi în toial iernii, séu decât constituția lui debila nu i-ar îngădui această.

Odată această formalitate îndeplinită, începe o alta, nu mai puțin stranie: tăierea unghiilor de cătră céus (ușier). Céusul e dator de-a face această operațiă, indiferent, decât se pricepe în această și decât e sigur, că nu va espune viața omului printr'o tăietură neîndemănatică. Evreul e apoi condus la sinagogă, unde tôte luminările sunt aprinse și aspectul e lugubru. Imbrăcat în haine albe, el e urcat pe o tribună și aci are a asculta jurământul, compus numai de blesteme, ce au a-se revărșa asupra lui, copiilor și familiei sale, până la a treia generațiune, în cas de nu spune adevărul. Jurământul e des întrerupt de sunete de corn, care în acele momente te înfioră chiar.

Autorul acestei formule de jurământ, care nu există nicăiri aiurea, este un Evreu botezat.

Evreii îl contestă cu desăvârșire și susțin, că nu e scos din religia lor, care n'a cunoscut asemenea jurăminte.

Bétraunul mare rabin din Buhus, Friedman, fiind consultat acum câți-va ani, — când se începuse o viaă campaniă pentru suprimarea acestui jurământ, — a răspuns, că nu numai că nu e o reproducere din Talmud, séu din alte învățăminte religioase, dér prestarea lui, în condițiunile caprinse în cod, e chiar prohibită de religia moisaică.

Sunt mai mulți jurisconsulți și metropoliți, cari s'au ocupat de istoricul și modul cum e prestat acest jurământ.

Cea mai bună parte dintre ei au opinat, că e vexatoriu, rodul fantaisiei și că singurul jurământ valabil e acela, pe care trebuie să-l depue Evreul, în pretoriul justiției.

Dér cestiunea nu e încă limpedită.

Concert. Musica orașenescă va cânta Dominecă, în 7 Iulie, în grădina hotelului „Pomul verde”. Începutul la 8 ore séra. Intrarea 60 bani.

Abdicere la tron?

Din Petersburg vine o scire pe cât de interesantă, pe atât și de fantastică. Étă anume împărtășirea din isvor rusesc:

„Asupra scopului călătoriei părechii regale sêrbesci în Rusia, circulă o versiune interesantă în cercurile curții rusești. Se vorbește anume, că Regiua Draga a înduplecat pe Regele Alexandru de a abdice la tron în favoarea unui mare duce rusesc, presupunând, că acesta ar dori-o și guvernul rusesc; mai departe, decât guvernul rusesc va asigura părechii regale un spanaj corespunzător venitorilor de ađi. Momentul acesta a sosit acum, și călătoria la Petersburg se întemplă pentru luarea de măsură definitive privitoare la schimbarea tronului*.

În legătură scirea cu această se pune și telegrama, ce au primit-o din Belgrad foile sêrbesci din Neoplanta. După telegrama aceasta, în cercurile politice din Belgrad s'a răspândit șvonul, că ou privilegiul petrecerii sale în Petersburg, Regele Alexandru va deșigna împreună cu Țarul Nicolae pe următorul său la tronul sêrbesc. Sunt trei combinațiuni în privința această: prințul Mirko de Muntenegru, prințul Petru Karageorgević, séu un mare duce rusesc. În cazul din urmă, prințul rusesc va merge îndată la Belgrad, unde va fi educat (fiind ađi minor) sub supravegherea Regelui în spirit sêrbesc.

Si non e vero, e ben trovato!

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care învitatăm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei nôstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corône; pe șese luni 12 corône; pe trei luni 6 corône; pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Războiul din Africa sudică.

Din Bruzella se telegrafază, că ședintele Krüger a primit dela Botha o scrisore, în care comandantul suprem bur îi aduce la cunoscință încrederea ce o au Burii în victoriile lor și succesele continue, ce le au ei. Botha constată mai departe, că invasiunea mai nouă a Burilor în Capland a fost încoronată cu succes neașteptat și că până acum Burii au luat mai mult de 1000 cai dela Englesi.

*

O telegramă din Copstadt anunță, că săptămâna trecută Burii au invadat érași în mare număr colonia. Pierderile Englesilor au fost mult mai mari, de cum mărturisesc ei. Comandele bure au jăfuit orașele și au luat dela locuitori fôrte multe arme și munițiuni.

*

Cu prilejul sêrbării pentru Canada, la care au participat și mai mulți miniștri canadieni, ministrul coloniilor Chamberlain a ținut un discurs dicând, că coloniile au alergat tôte în ajutorul Angliei în războiul actual. Ele au pecetluit cu sânge unitatea imperiului britanic. Nu crede, ca posteritatea să judece tot așa ca opinia publică a Europei culte de ađi asupra întreprinderii Angliei. Declară, că prețuesce mai mult părerea coloniilor englese, decât părerea Europei indusă în eróre, ce se basază pe minciunile răspândite de inimizii esteri și de trădătorii interni.

*

„Westminster Gazette” publică scrisoarea unei dômne, care a vizitat lagărele de concentrare englese. Ea spune:

„Când am părăsit Pretoria, erau 5000 ômeni, femei și copii în lagărul din Irene, situat lângă Pretoria, și peste 1000 erau bolnavi.

„El este îngrădit cu sîrmă de fer și păzit de sentinele, cari opresc intrarea oricui fără o permisiune dela autoritatea militară.

„Este absolut falș, cum-oă femeile și copiii sunt în lagăr de bună via lor și că cer să rămăe în lagăr.

„Femei și copii au fost luați cu forța din casele lor, neputând măcar să ia cu ei cele de lipsă. Ei au fost puși în vagónele pentru vite și tot ce le aparținea era ars în fața lor.

„Este tot atât de neesact, că s'a încetat ou incendiarea fermelor. Când dômna Botha a mers să vadă pe soțul său, ea s'a oprit în mai multe ferme, ca să petrecă de aceea, că-și duce în spate casa, ni-i alte greutăți nu-i pôte împedeca mersul. Ca mărturie pentru acest fapt servește următoarea încercare făcută aproape de Paris. Doi copii se jucau o'un melc și ca să-i încerce puterea, au pus pe casa melcului nisce bucățele de plumb, acestea însă n'au împiedecat întru nimic mersul melcului.

SCIRI ULTIME.

Sistarea procesului Novacovici.

Clușii, 3 Iulie. În procesul de pressă, intentat în afacerea Iancu, contra universitarului George Novacovici pentru pretinsă agitațiune contra maghiarimei, senatul de acusă al tribunalului de aici, în ședința de ađi, după excepțiunile, ce în numele acusatului le-a dat avocatul Coriolan Brediceanu și după apêrarea verbală a avocatului Dr. George Ilea, a adus decisiune de sistare. Procurorul a înaintat recurs contra acestei decisiuni.

Petersburg, 3 Iulie. Oficiosul „Journal de St. Petersburg” declară de neîntemeiat șvonul despre apropiata visită a părechii regale sêrbesci în Rusia.

Cetinje, 3 Iulie. Guvernul a primit scirea, că în districtul Gusinje, situația creștinilor e fôrte critică. Turcii au alungat pe toți creștinii, femei și copii, din satul Bresovice, apoi au ocupat comuna. Mare parte din creștinii alungați s'au refugiat în Muntenegru.

Newyork, 3 Iulie. Căldurile în America sunt ne mai pomenite. În Manhattan și Brocklyn au murit de insolatiă 62 persoane. Spitalele sunt ticsite de bolnavi. În nóptea trecută 19,000 de ômeni au petrecut sub cerul liber. Astfel de călduri n'au fost de 30 de ani. Asfaltul de pe mai multe strade s'a topit, pierderile în ômeni sunt grozav de mari. Eri au murit în Newyork, în urma insolatiiei, nu mai puțin ca 140 persoane. Tot așa se întemplă în Chicago, Filadelfia, Washington și în orașele mai mari. Comerțul e sistat, pe strade cadăvarele animalelor zac cu miile. Tribunalele și-au sistat pertractările. Lumea e desperată, fiind-că după afirmările metereologilor, căldurile vor dura încă trei săptămâni.

DIVERSE.

O insulă fericită. Insula Tristan de Cunha din mijlocul oceanului Atlantic, între America și Africa de sud, este unul din locurile cele mai solitare de pe pământ. Un căpitan german, care a vizitat această insulă, a publicat în revista germană „Annales hydrographiques” impresiunile voiajului său în această insulă. Locuitorii insulei Tristan de Cunha sunt în număr de 63. Ei se ocupă cu creșterea vitelor și cu pescăria. Posedă în total 500—600 vaci și tot atâtea oi. Ei posedă astfel în destul carne, lapte și ouă, dér le lipsese făină, ceai, cafea și tutun, cu tôte că numai 5 locuitori sunt fumători. Marinarii germani, cari au vizitat această insulă au desfăcut într'un mod fôrte amical mai multe obiecte. Așa locuitorii insulei și-au reînțepit garderobele lor cu pantalonii de felurite colorii. Insula e vizitată odată pe an de o corabiă de război englesă, însărcinată de a aduce îmbrăcăminte și corespundența puțin voluminoasă a locuitorilor. Această corabiă aduce în Europa corespundența lor séu emigranți. Locuitorii acestei insule înțeleg, că insula lor e un loc de odihnă. Ei acolo trăesc și tot acolo m.r.

Puterea melcului. Până acum melcul era renumit prin mășoarea lui proverbială, acum însă s'a mai descoperit la melc o altă însușire, ou totul necunoscută. Anume, s'a adevărit, că relativ melcul este animalul cel mai puternic din lume. Melcul afară de aceea, că-și duce în spate casa, ni-i alte greutăți nu-i pôte împedeca mersul. Ca mărturie pentru acest fapt servește următoarea încercare făcută aproape de Paris. Doi copii se jucau o'un melc și ca să-i încerce puterea, au pus pe casa melcului nisce bucățele de plumb, acestea însă n'au împiedecat întru nimic mersul melcului.

Ca să se convingă mai departe despre puterea melcului, i-au acățat o mică trăsurică anume făcută, au încercat-o cu pietri până la greutatea de 4 chilograme. Acastă greutate încă a fost trasă cu ușurință de melc. Considerând, că melcul cântăresce 40 grame, el a tras după sine o greutate de o sută de ori mai mare ca a lui, ceea-ce este un record asemenea căruia nu s'a mai auzit în lume.

Cum se confecțiunează uniforme englese? În orașul Pimlico se află atelierul cel mai mare pentru confecțiunea uniformelor armatei englese. În acel atelier sunt angajați vara-ierna 1500 femei și 2000 de copii. Pe săptămână dau gata 12,000 uniforme, ér când e mare lipsă și 100,000 uniforme. Cismele și ghețele nuse confecțiunează în Pimlico, ci în Northampton de cătră nisce firme private, cărora administrația armatei le plătesce anual 5 milioane corône. Sunt mașini anume, cari croesc de-odată câte 50 de cămeși, apoi femeile vèduve după soldați le còse. Pălăriile și căciulile costă la an 1½ milion. Pentru croitul uniformelor încă se află anume mașini cari croesc 20 de uniforme de-odată și apoi se împart femeilor ca să le còse. La an se folosesc 4 milioane coți englesesci de postav pentru uniforme și numai rămășițele de postav dintr'un an, se vënd cu 150,000 corône.

Cât trăesc omul? O revistă englesă a făcut o statistică pe basa unor date, scriind, că omul trăesc cam de 5 ori atâta, cât timp durază dezvoltarea organismului omenesc (afară de creeri). Cu cât dezvoltarea organismului durază mai îndelungat, cu atât și viața omului va fi mai lungă. Cea mai estremă viață a omului este la 125 de ani. Revista amintesc, că înaintea cu trei ani a murit în localitatea franceasă Auberive o femeie cu numele Uranie Durand, care a viețuit 11 guverne: pe Ludovic XVI și VII, prima republică, consulatul, imperiul, Ludovic XVIII, Carol X, Ludovic Filip, a doua republică, a doua împărătiă și a treia republică.

Din trecutul légănelui. În timpurile cele mai vechi, când popórele duceau viață nomadă, leagănul era încă necunoscut. Nou-născuții puși într'un ștergar, séu legați într'o haină, erau purtați pe spate. Aceasta se pôte vedé și ađi la Țiganii. Légănul a fost introdus la popórele nomade numai după-ce s'au aședat cu locuința stabilă. Germanii vechi foloseau ca leagăn un lemn scobit, ér Evreii foloseau nisce coșulețe împletite din nuele. Războinicii spartani își legăneau copiii în scuturile lor concave, ér Romanii foloseau anume spre scopul acesta nisce légăne fôrte pompoșe. În evul mediu se făcea mare luec ou légănele. Astăđi însă légănele sunt aproape eșite din modă, ér în locul lor s'au introdus cărucioarele pentru copii.

Literatură.

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de Nicolae Sulică. În limba nôstră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea această a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conținutul său bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă științifică, ci și prin limbagiu. séu scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sa'e folklorice-filologice de până acum. Cartea ce anunțăm acum, se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 40 cr. séu 80 bani (plus 5 bani porto).

Doctorul
ALEANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bóle interne
CARLSBAD,
Alte Wiese, „Drei Staffeln.“

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Colonel David baron Urs de Margino la Solferina și Lissa“, interesanta și eminenta conferință, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea momentului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Tera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Murăș spre miază-zi și valea Murășului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de calduros apreciată de întreaga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vităzului“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteșanul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei nouă cărți, ce d-l Ioan Pop Reteșanul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura aceasta, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirc Barb. Prețul 40 bani.

Cărți de rugăciuni și predică.

Anghira Mântuirii, cânticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă. *Ediția IV. corectată*. Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cânticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onorea Preacuratei Fecierei Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de mörte, întocmite de Ioan Popa. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de Ioan Popa: tomul I, III și IV cuprind cuvântări bisericesti acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predică, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto.)

Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, Vul. I. de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu *„Predici ocazionale și funebre“*, care se estinde pe 220 pag. și conține predică multe pentru cununii, și diferite ocaziuni (la sănșirea de biserică, la iustalări de parochii, la prezentarea pentru primșoră a preotului în parochii etc. etv.) Prețul 3 50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christie. Conține predică dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Duminecile de Iustin Popșiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciuni, cereri și laude“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesce. Conține 201 pag. Prețul legat simplu 80 b. leg. în pânză 1 cor. 60 b. în piele și aurit 3 cor. 20 b. în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

„Pomenirea Prea on. brău al Preasantei de Dumneșeu născötoare, scösa din antologion seu minei și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuți cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupöne etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Un capitol din Contabilitatea duple de I. C. Panțu. Tracteză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duple, de I. C. Panțu. Acestă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto.)

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Scrieri scolare.

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borogovan. O carte nouă și de mare interes pentru toți băbășii de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Istoria Biblică pentru folosul școlilor populare din diecesa Gherlei. (Cu permisiunea superiorilor). Tipărită în 1898, Partea I (Testameșutul vechi) costă 25 cr., și partea II (Testameșutul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de fiă-care.

Cântul în școlă populară de Iuliu Pop, învățator în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru catecheti, învățatori și părinți, prelucrat de Basiliu Pașiu, profesor la seminarul din Blășiu. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Gramatică limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de Ioan Popa. Partea I. Etimologia. *Edițiunea II.* Prețul 50 bani.

„Învățătură creștinescă“ seu *Catechismul mare* pentru tinerimea greco-cath. *Edițiunea III.* (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă 80 cr. (cu posta 90 cr.)

Idei fundamentale în economia politică de Ioan Socacu, vechi profesor la școlile com. r. din Brașov. Prețul cor. 1.30 (plus 20 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Iulie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.05
Renta de corone ung. 4%	93.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	108.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.20
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	173.59
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144.75
Renta de argint austr.	99.05
Renta de hârtie austr.	99.—
Renta de aur austr.	118.—
Losuri din 1860.	140.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.52
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	650.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	643.50
Napoleondori	19.04 1/2
Măreș imperiale germane	117.40
London vista	239.47
Paris vista	95.07
Rente de corone austr. 4%	95.85
Note italiene	91.10

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Iulie n. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.44
Napoleond'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.02
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—.—
Măreș german Cump.	58.50	Vënd.	—.—
Lire turcesce Cump.	10.72	Vënd.	—.—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Nr. 5809 - 1901.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la examinarea consemnărilor de dare pentru drumurile comitatense.

În sensul art. de lege I din a. 1890, se aduce la cunoștință publică, că conșcrierea și conșemnarea dărilor pentru drumurile comitatului pe anul 1901 sunt gata și în termen de 15 zile, adecă: dela 5—20 Iulie inclu-

siv, tot omul le pöte lua în vedere, în localul oficiului de dare orășănesc în orele antemeridiane dela 8—12.

Tot-odată, se comunică, că până la 28 Iulie s. c. tot omul pöte recura în contra pozițiunii de dare pentru drum la comisiunea administrativă comitatensă, subșter-nânduși recursul la oficiul de dare subșemnat.

Recursele prezentate după acest termen se vor respunde din oficiu fiind întârziate.

Brașov, 1 Iulie 1901.

1—2. Perceptoratul orășănesc.

Maculatură se află de vëndare la Admin. „Gaz. Trans.“

Cea mai veche, renumită și bună

B E R E

recomandată de autorități medicale este

tot-deuna prospëtă dela cep, un păhar 11 cr., un Krigel 19 cr., în Butelii, în fie-care și se umple sticlele cu bere prospëtă, prin comprimăție de aer, 1 butelie 22 cr.

În Brașov numai în Hala de Bere Pilsner, Str. Porți nr. 25.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijlöce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în tolä mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.